

ज०म० अथेत्यादि । अथ प्राप्यनन्तरं स्रवङ्गसेनाः सह रघुतनयाः दिशं
ददृशुः उदधिव्यवधिं सजलधिव्यवधानां दक्षिणामित्यर्थः उप
सर्गेघोःकिः उदीर्णेन महता धूमेन धूम्रामस्यष्टां समेतसीतां
सङ्गता सीतानयेति तृतीयार्थे वज्रब्रीहिः पवनसुतस्याङ्गुल्या
दर्शिता उदक्षाः ऊर्द्धीकृताक्षाः वज्रब्रीहौ सकथ्यक्षोरिति षच्
षिस्तक्षणेऽङोष् न भवति तस्यानित्यत्वात् तेन दंष्ट्रेत्युपपन्नं भवति
समाहितमिति अनन्यमनस्कतया दिशोऽवलोकनात् ॥ ५० ॥

भ० अथेत्यादि । महेन्द्रप्राप्यनन्तरं रघुतनयाभ्यां रामलक्ष्म
णाभ्यां सहिता वानरसेनाः उदक्षा उद्गतनेत्राः सत्यः समुद्रव्य
वधानां दक्षिणां दिशं ददृशुः कीदृशीं उदीर्णेन महता धूमेन
धूम्रां कृष्णलोहितां ऋगिगत्यां क्ते रूपं समेता सङ्गता सीता यां
यत्र वा पवनसुतस्य हनूमतोऽङ्गुल्या दर्शितां निर्दिष्टां उदक्षा
इति उद्गतमूर्द्धीकृतमक्षं चक्षुर्यासां इन्द्रियसामान्यवाचिनोऽप्यक्ष
शब्दस्य विशेषपरत्वान्नेत्रवाचकत्वं किम्वा सकथ्यक्षः षः स्वाङ्ग इति
षप्रत्ययान्तस्य उदक्षशब्दस्य स्वस्वादौ पाठस्तेन नमनसंख्यास्वस्व
जादेरिति ईप्प्रत्ययनिषेधः नदादिपाठस्यानित्यत्वादिति
कालापाः मात्रादित्वादिति वासवताः स्रवङ्गसैन्या इति पठ
न्यन्ये । समाहितमिति दक्षिणदिगवलोकनं स्वतएव जायमानं
हनूमदङ्गुलिदर्शितत्वेन सुकरत्वात् समाहितं यदुक्तं समाधिः
सुकरं कार्यं कारणान्तरयोगत इति अन्यत्रापि किञ्चिदार
भमाणस्य कार्यं दैववशात्पुनः । तत्साधनसमापत्तिर्वदाङ्गुल
त्समाहितमिति जयमङ्गलायान्तु एकचित्ततया दिशोऽवलोक
नात् समाहितमित्युक्तं ॥ ५० ॥